

[Himmelstrup.]

ønskeligt, om den kunde udgaa. I og for sig er der ingen Grund til at rejse nye Stridsspørgsmaal, da vi under de nuværende Forhold skulde se at enes om en Lovgivning paa dette Omraade.

Med Hensyn til selve de Bestemmelser i Lovforslaget, som stammer fra den gamle Valutalov, er der en Ting, man ikke kan undgaa at lægge Mærke til, naar man læser Lovforslaget igennem, og det er den, at Lovforslaget maaske i endnu højere Grad end den gamle Valutalov er en Bemyndigelseslov for Ministeren. Da jeg i Aftes sad og læste Lovforslaget igennem, gjorde jeg mig den Fornøjelse at se, i hvor mange Paragraffer Sætningen: „Ministeren for Handel, Industri og Søfart bemyndiges til“ findes. Det viser sig, at 10 af Lovforslagets 17 Paragraffer indeholder denne Passage, nogle af Paragrafferne endda mere end een Gang. Der lægges altsaa en større Magt nu end tidligere i den højtærede Handelsministers Haand; den gamle Lov indeholdt dog visse Regler for Fremgangsmaaden; de er nu helt slettet, nu lægges alle de vigtige Import- og Eksportforhold efter Bestemmelsen i Lovforslagets § 3 væsentlig i den højtærede Handelsministers Haand; i den gamle Valutalov, den, der eksisterer den Dag i Dag, var der dog visse Rettigheder for Borgerne, Importørerne, for Organisationerne, til at deltage paa denne eller hin Maade i Administrationen, naar Planer skulde udarbejdes. Det lagde naturligvis visse Forpligtelser paa Handelsministeren; i eet Tilfælde skulde han høre dette Erhverv, i et andet Tilfælde skulde han modtage Indstilling fra det og det Udvalg o. s. v., o. s. v.

Jeg er ganske vist ikke sikker paa, at de Forpligtelser, der i Henhold til disse Bestemmelser har paahvilet den tidligere Administration, det vil sige Handelsministeren, har været særlig byrdefulde, eller at han har lagt særlig Vægt paa dem, for det har oftest været saadan, at han ikke behøvede at følge Indstillingerne eller Raadene, men han havde dog en Forpligtelse til at benytte en bestemt Fremgangsmaade, til at høre de paagældende, men nogen juridisk Forpligtelse til at følge Henstillingerne fandtes ikke i den Lov, som nu er gældende, den, der nu skal afløses. Jeg tror altsaa ikke, at disse Forpligtelser, der væsentlig har været af moralsk Karakter, har tynget haardt paa den tidligere Administration. Jeg husker, at en juridisk Student, der var oppe til Eksamen, af Professoren blev eksamineret i Forskellen mellem juridiske og moralske Forpligtelser. Studenten skulde naturligvis

svare, at naar det drejer sig om juridiske Forpligtelser, er der en Retsmyndighed, som tager en i Kraven, hvis man ikke opfylder sin Forpligtelse, hvilket ikke er Tilfældet med moralske Forpligtelser, som dog derfor ikke bør være mindre bindende. Det var imidlertid Studenten ganske umuligt at komme paa denne Forklaring, og presset af Professoren sagde han da: Der er den Forskel paa juridiske og moralske Forpligtelser, at man tager det mindre strengt med de moralske Forpligtelser. Saadan er det ganske sikkert ogsaa gaaet den højtærede Administration af den tidligere Valutalov; den har haft en Række moralske Forpligtelser, og den har utvivlsomt taget det mindre strengt med disse, da Loven ikke har foreskrevet, at den skulde følge de Indstillinger, som maatte foreligge fra de paagældende Organer — Administrationen har kun haft Forpligtelse til at raadføre sig med dem. Alle disse Bestemmelser om Fremgangsmaaden er altsaa faldet bort i det foreliggende Lovforslag, alt er i Virkeligheden samlet i §§ 3 og 4, hvor der gives Handelsministeren en vidtstrakt Bemyndigelse uden nogen som helst Regel for, hvorledes den højtærede Minister skal forholde sig.

Man maa læse det paa den Maade, at der fortsat skal udstedes Attester for al Import, selv for Import fra Lande, hvorfra vi dog maa være interesserede i at faa saa mange Varer til Landet som overhovedet muligt. Det var maaske Overvejelse værd, om det ogsaa er nødvendigt at gaa saa rigoristisk til Værks, om der ikke er visse Varekategorier, hvor man kunde undgaa dette og forenkle mere, end Tilfældet er. Paa mange Omraader er det rene Ekspeditionssager, der er Tale om — burde være det —, men de tager Tid og koster Penge, og derfor vilde det være rart at blive helt fri for dem.

Ellers maa man hilse § 3 med Tilfredshed. Selve Importørbegrebet er forsvundet paa dette Omraade. Jeg vil i denne Forbindelse gerne gøre den Bemærkning, at jeg haaber, at Bestemmelsen i § 3, 2det Stykke, om Muligheden for at gennemføre privat Vareudveksling maa blive administreret af den højtærede Minister saa lempeligt som overhovedet muligt, for der er utvivlsomt store Muligheder her. Forholdet har jo tidligere været dette, at privat Udveksling med Tyskland af en eller anden mærkelig Grund ikke har kunnet gennemføres — hvor Skylden derfor laa, har der været megen Strid om —, men jeg kunde godt tænke mig, at under de nuværende Forhold vilde det i hvert Tilfælde